İKDAM

Siyasî Muharriri: EBUZZİYAZADE VELİD

Sabah Postası

3 KURUŞ

Yıl: 1 No. 61 — 212 | CUMA - 13 - Birinciteşrin - 1939 | Telg. İstanbul İkdam - Tel. 23300

Çemberlayn Dedi ki: Lâf Değil, Filiyat Lâzım.. Yoksa Muharebeye Devam Edeceğiz!.

Birleşik Amerika Finlandiyanın İstiklâlinin Sovyetler Tarafından İhlâl Edilmemesine Tavassut Edecek

İtalyanın Yeni Sulh Teklifi Kabul Edilecek mi?

Daladyenin Akıllı, Uslu Cevabı

Fransızlar İstemiyerek Girdikleri Kanlı Maceradan Biran Evvel Kurtulmak İstiyorlar

Yazan: Ebüzziyazade Velid

Fransa Başvekili Mösyö Daladye, İngilizlerden evvel davranarak, Mösyö Hitlere beklenen cevabı verdi.

Fransız Başvekili Haddizatında mutedil bir adamdır, şahsan gösterişi sevmez, balâpervezane söz söylemekten hoşlanmaz.

Dün gazetelerde çıkan cevabı da bu itidali mizacın tam bir nümunesidir. Adetâ alçak denilebilecek bir sesle Fransanın niçin harbe devam etmek mecburiyetinde olduğunu anlatıyor, Mösyö Hitlerin nutkundaki zayıf noktaları birer birer yakalıyarak şerhediyor, onun kat'i iddialarına aşağı yukarı ayni kat'iyetle cevap veriyor.

Fakat bu cevabın en ziyade dikkat edilmesi icap eden noktası, Fransız Başvekilinin sulh meselesinde ipi koparacak surette idarei lisandan içtinap göstermesi, bilâkis haklı ve emniyetli olmak şartile Fransanın sulhun iadesine taraftar olduğunu da kat'iyetle söylemesidir.

Fransız Başvekilinin bilhassa emniyet meselesinde ısrar etmekte hakkı vardır. Çünkü Mösyö Hitler, şu son bir sene zarfında verdiği sözlerin, yaptığı teahhütlerin hiç birinde hiçbir vakit durmamıştır. Mösyö Daladye bu ahit şikenlikleri birer birer sıraya dizdikten, her yeni memleket istilâsından sonra M. Hitlerin «Artık Avrupada kimseden istediğimiz bir şey kalmamıştır» diye kat'i teminat verdiğini, fakat akabinde yeni bir memleketi daha ortadan kaldırdığını hatırlattıktan sonra, bu şerait altında Alman devlet reisinin yeni vaidlerine nasıl inanılabileceğini soruyor.

M. Daladyenin bu suali sormakta ve bu emniyetsizliği göstermekte elbette hakkı vardır. Alman devlet reisi, artık bugün Avrupada sözüne

(Arkası 3 üncü sayfada)

EBUZZİYAZADE
Velid

Leh - Rus Harbi Devam Ediyor

Çemberlayn'in Beyanatına Göre Hitlerizmle Harp Devam Edecek

Londra, 12 (Hususi) — Başvekil Çemberlayn bugün Avam Kamarasında harici siyaset hakkında beyanatta bulunmuştur. Çemberlayn bu beyanatı ile doğrudan doğruya Hitlerin sulh tekliflerine cevap vererek demiştir ki:

«Verdiği teminatları, mevcut muahedeleri çiğniyerek milletlerarası sulhü ihlâl eden Almanyadır ve onun yaptığı taarruz ve tecavüzler aşikârdır. Binaenaleyh, haksızlığı tamir etmesi lâzım gelen, Almanyadır.»

Mr. Çemberlayn, Hitlerin sulh tekliflerini ileri sürdüğü nutkundan bahsederek bu nutuk üzerine İngiliz hükûmetinin Fransa ve dominyonlarla temas ve müşaverelerde bulunduğunu, tehlikeli olan vaziyeti gözden geçirmek ve sulhane bir hal çaresi aramak için görüşüldüğünü söylemiş ve demiştir ki:

«Hitler, Danzig meselesinin mevzuu bahsedildiği günlerde, Almanya ile Lehistan arasında iyi münasebat tesis edilmesini istediğini söylemişti. Fakat sonradan aşikâr olarak gördük ki, Hitler bu sözleri söylerken Lehistana karşı harp açmıya karar vermiş bulunuyordu.

«Biz bugün, Lehistana yapılan taarruza karşı ve teminatını, sözünü tutmıyan Almanyaya karşı harbediyoruz. Almanyadan lâf değil filiyat bekliyoruz. Yoksa vazifemize sonuna kadar devam edeceğiz.

«Hitler, Lehistan işgali meselesinin yalnız kendi menfaatlerine, kendi arzularına göre halledileceğini zannediyor. Ona göre, Lehistan istiklâlinin iadesi ve mahvedilen devletin tekrar kurulması ile garp cephesindeki harekâtın münasebatı yoktur; Lehistan işlerine yalnız kendisi karışabilir...»

(Başvekilin bu sözleri şiddetli alkışlarla karşılanmıştır.)

(Arkası 3 üncü sayfada)

Çemberlayn Majeste Kral George'la Beraber

Yeni Bir Karar

Ankara, 12 (İKDAM Muhabirinden) — Şahsî nakil vasıtalarının ve radyolarının menşe şehadetnamesi aranmaksızın tenzilâtlı gümrük tarifesinden istifade ettirilmesi kararlaştırılmıştır.

Türkiyeden yabancı memleketlere gidip dönenlerin ve memleketimize yerleşmek üzere gelen ecnebilerin eşyaları arasında getirdikleri şahsî otomobil, motörsiklet, bisiklet ve resme tâbi tutulan radyolardan menşe şehadetnamesi aranmıyacak; bunlar ahdî tenzilâttan da istifade

S. Rusya Finlandiya Müzakereleri Başladı

Finlandiyalılar Mukavemet Kararını Teyit Ediyorlar

(Yazısı 3 üncü sayfada)

Garp Cephesinde İngiliz Ve Fransız Faaliyeti Arttı

Harp Şiddetleniyor

Topçu Düellosu Devam Ediyor

Paris, 12 (A.A.) — Alman kuvvetlerinin faaliyeti şimdi Rhin ile Mosalle arasında bütün cepheyi kaplamaktadır. En büyük hücum Moselle'nin şark sahilini çevreliyen yaylâdaki Fransız karakoluna karşı vukubulmuş, topçu hareketi ve kuşatma ateşleri yapılmışlır.

Cephenin diğer kısımlarında hücumlardan başka, keşif kollarının faaliyeti, topçu yıpratma endahtları olmuştur. Faaliyet, Vissemburg, çıkıntısına ve Rhin mecrasına kadar bütün cephe üzerinde cereyan etmekle beraber heyeti umumiyesi itibarile fasılâlıdır.

Bir tayyare Fransız safları üzerine düşürülmüştür. Birkaf Fransız tayyaresi, sükûnetten bilistifade üslerine dönmüşler ve bir takım dökuman fotografları getirmişlerdir.

Yarı resmi mehafil, Almanların sarfetmekte oldukları faaliyetlerin sebebini, kaybedilmiş olan arazinin istirdadı ve Rhin nehri sularının kabarması yüzünden Almanların ileri mevzilerinin su altında kalması korkusu olduğunu beyan etmektedirler.

Büyük Alman umumi karargâhı tebliğ ediyor:

Şark cephesinde merkezi Polonyada birçok noktalarda Bug nehri mecrasına varılmıştır.

Garp cephesinde devriye kıtaatının ve bataryaların faaliyeti, şimal denizinde ve garp cephesinde hava kuvvetlerinin faaliyeti, Lüksemburg cenubundaki bir çarpışma esnasında bir Fransız tayaresi düşürülmüştür.

Fransaya sevkedilen İngiliz askerleri

Belediye Aşıyanı Satın Alacak

Büyük Türk şairi Tevfik Fikretin Aşıyanının zevcesi tarafından Amerikalılara satılacağını haber alan belediye bunu önlemiye ve Aşıyanı kendisi satın almağa karar vermiştir. Binanın parası bütçede münakale yapılmak suretile temin edilecektir. Bu hususta Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar şunları söylemiştir:

«Aşiyan bize Fikretin bir hediyesidir. Onu başka bir kimseye vermek istemiyoruz. Binayı satın alacağız; Fikretin eserleri ile beraber eşyasını da bu binada toplıyacağız..»

—oo—

Tan Gazetesinin Asılsız Bir Haberi

Ankara, 12 (İKDAM Muhabirinden) — Tan gazetesinin Maliye Vekâletinin yeni bir banknot makinesi satın alacağı hakkında verdiği haberin asılsız olduğu, alâkadar makamlar nezdinde yaptığımız tahkikatla sabit olmuştur.

Polonya Dirilecektir!

Yeni Polonya Başvekili Londrada Temaslar Yapıyor

Nevşork, 12 (A.A.) — Eski Cümhurreisi Orbert Hoover, Pulaski'nin hatırasını tes'it için ve harpte ölenlerin yetimleri menfaatine tertip olunan askeri bir eğlentide hitabesinde ezcümle demiştir ki:

Polonya dirilecektir. Sulh adı verilen ve kâğıd üzerine atılan bütün imzalara rağmen, gerek Almanya ve gerek Sovvet Rusya Polonya gibi büyük bir ırka tazyik ettikleri müddetçe, bu iki memlekette de istikrar ve devamlı sulh olamaz.

Londra, 12 (A.A.) — Zaleski dün Lord Halifaks'la ve müteakiben de Çemberlavn'la uzun bir görüşme yapmıştır.

Akşam Polonya büyük elçisi Kont Raczinski bir dine vermiş ve ziyafette ezcümle Halifaks, John Simon, Attlee ve Sinclaire hazır bulunmuşlardır.

Zaleski bugün Kral tarafından kabul edilmiştir.

Leh mahfilleri Cuma akşamına kadar devam edecek olan bu

(Arkası 3 üncü sayfada)

Günün TENKİTLERİ

Uykuyu Öldüren Avrupa

Uyku tutmıyan Avrupa acı acı düşünüyor:

— Dünkü halimi biliyorum, bugünkü halimi görüyorum, yarınki halim ne olacak?

Bu suale cevap vermesi imkânsızlaştı, kendi açık istikbalini muammaya haline koyan Avrupa artık muammasını çözemiyor. Halbuki dünü bildiği, bugünü gördüğü kadar yarını da tahmin etmelidir.

İstikbalini kavrıyamıyan, temin edemiyen Avrupayı uyku tutmuyor.

Avrupa eskiden akınlara, savaşlara, boğuşmalara rağmen rahat rahat, mışıl mışıl uyuyordu. Amma bugünün endişeleri yanında dünün kayguları nedir ki? Dün Avrupa tasavur edilemiyecek kadar büyüktü, en yakın komşular biribirlerinden uzak, çok uzaktı, bugünse Avrupa küçücüktür, en uzaklar kapı komşudur.

Dün kralların keyfine hizmet eden Avrupa, bugün milletlerin maddi ve

(Arkası 3 üncü sayfada)

SELÂMİ İZZET SEDES

GENÇ OSMAN ?

İŞGAL SENELERİNDE

M. M. GRUBUNUN GİZLİ FAALİYETİ

No: 61

Hatıratı Yazan: Eski Topçu Müfettişi Emekli
GENERAL KEMAL KOÇER

Bu Mücadele, İnebolunun, Yüksek Duygulu Halkına da Kudsî Bir Vazife Vermişti!...

12 Mayıs 338 yine Ararat yükleniyor. Bu vapura cephane, barut, ve diğer mevaddı harbiye verilmiştir. Vapura emekli üsteğmen Ahmet Fuat memur edilmiştir. Verilen yük 244 tondur. Ahmet Fuat, yakın akrabamdandır ve hâlen hayattadır. Sarsılmaz imana sahip olan bu arkadaş, hayatını bu işlere vakfet - miştı. Onun için yalnız vazife vardı. Ambarda görürdüm, iş - leri otomatik cereyan ederdi. Her akşam döner, işi hakkında iza - hat verirdi. Bu tevekkülü ve bu salâbeti takdirle yâdederim Ahmet Fuat, büyük harbi çöllerde geçirmişti. Grup faaliyete baş - layınca faal arkadaşlar arasına oda girdi ve son güne kadar çalıştı.

Vapurlara çok miktarda mühimmat ve eşya artık verilemiyordu. Verilen teminata rağ - men, birçok vatansızlar gibi düşman casusları da bu gizli işlerin önüne geçmek üzere ciddî teşebbüslere koyulmuşlardı. Bir taraftan mevcudun birân evvel aşırılması bir mecburiyetti, diğer taraftan artık çok büyük bir kıymet kesbeden malın kaptırılmaması da düşünülecek bir keyfiyetti. Vakit vakit Harbiye Nezaretine müstevliler notalar vererek bu gizli yardımlara bir nihayet verilmesini talep ediyorlardı. Bu müzaheretten müteessir olan ordunun mümessili ise durmadan müracaat ve takibat yapıyordu. Her şey göze alınabilirdi, fakat iş görmek esastı. Bazı perakendeciler birçok kıymetli maddeleri tutturmuşlardı.

Araratın yüklenmesi bu defa çok daha büyük güçlükler çıkarmıştı. Vapura yük bu defa çok muhtelif yerlerde verilmekle vaziyet gizlenebilirdi. Vapur salimen yola çıktı ve döndü.

KURTULUŞ SAVAŞLARIMIZDA İNEBOLU

Yurdun içerilerine doğru çekilen istiklâl ordusunun ikmal iskelesi İnebolu idi. Elim bir mecburiyet, İneboluya, İnebolunun yüksek duygulu halkına kutsî bir vazife tertip etmişti. Azgın dalgalar, İnebolunun Cümhuriyet devrine kadar, bakım yüzü görmiyen kıyılarını döverdi. İnebolulu denizle rabıtasını temin etmek için, mesaî sıralarında, iskeleden, rampadan ve vinçten mahrumdu. İnebolulu çılgın denizlerle çarpışarak, az verimli dağlarında hayatını kazanmak için savaşarak yetişmiştir. Denizin ve dağın bu terbiyetkâr faziletinden İneboludaki vazife adamları kolaylıkla istifade edebilmişti. Bu mert insanlar hiçbir tehlikeden yılmıyorlardı.

İneboluda zafer Kemalin kumandan bulunduğu zamanlardaki faaliyetten evvelce bir nebze bahsetmiştim. Orada Selâmi, topçu binbaşı (Albay) İsmail Hakkı, deniz binbaşısı (Emekli) Neyir de vazife almışlar ve grup mesaisine de azamî yardımlar ifa etmişlerdi.

İnebolu, istiklâl harbinin devamınca büyük varlıklar göstermişti. Mühim olduğu için İneboluda cereyan eden bir vak'aya da bir kaç sütun ayırmakla yine İneboluluara şükran borçlarımı ödemek istiyorum:

«Lâdil» cephanelerini çıkarmak için İnebolu açıklarında demirlemişti. Jan vapurile bizim Ümit vapuru da ayni anda yüklerini çıkarmak mecburiyetinde idiler. Liman yükleri boşaltmak üzere faaliyete geçmişti. Bir şifre:

Levazımın bütün ambarlar muntevi - yatını sevke âmâde bulunduran Yarbay (Emekli Albay) Hilmi

«Düşman donanması Karadenize çıkmıştır» haberini veriyordu. Geceleyin de çalışmak kat'î bir zaruretti. Liman kumandanı Neyire çok mühim bir vazife terettüp ediyordu. Askerler de dahil olduğu halde, bütün İnebolulular ihraçla ve kıyıdaki cephane ve eşyayı içerilere çekmekle sabahlara kadar uğraşmışlardı. Sabahleyin Kılkış refakatinde bir kruvazör ve üç torpito İnebolu ufuklarında görünmüş - tür. Bu sırada mesai devam ediyordu. Hiç değilse bütün cephanenin denize karşı saklayan burun arkasına çekilmesine çalışılıyordu.

Donanma bir saf teşkil ederek kıyıya doğru yanaşmış ve demirlemişti. Biraz sonra bir filikadan şehre çıkan bir zabit, bir gün önce kıyıya çıkarılan mühimmatın ve bu mühimmatı tesellüm eden mes'ul memurların derhal teslimini havi bir nota tevdi etmiştir. Bu teklif kabul edilmediği takdirde şehrin bombardıman edileceği ve şehre işgal için kuvvet çıkarılacağı da ilâve ediliyordu. Amiral, notasında iki saatlik bir mühlet veriyordu.

Mevki kumandanı kaymakam (Emekli general) merhum Nidaî, liman reisi deniz binbaşısı Neyirle istişare ederek onu zırhlıya gönderdiği notaya cevap vermiye memur edildiğini ve:

— Şehre cephane çıkarılmamıştır ve şehre ayak bastırılmıyacaktır. diyerek açık şehri dövdürmeğe Amiralin salâhiyeti olmadığını hatırlatmıştı. Amiral bu cevabı işmizazla karşılamış ve Neyir de geldiği filika ile dönmüştü.

(Arkası var)

Basın Birliğinde Dün Verilen Çay

Şehrimizde bulunan Matbuat U. Müdürü Salim Özdoğan şerefine dün İstanbul Basın Kurumu tarafından cemiyet merkezinde bir çay ziyafeti verilmiştir.

Ziyafette İstanbul Valisi Ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar ile Parti Müfettişi Fikret Silay ve İstanbul matbuat mümessilleri bulunmuştur.

Toplantıda Türk matbuatını alâkadar eden mevzular üzerinde görüşülmüştür.

Şehir Haberleri

Eski Dahiliye Nazırı Dün Yurda Döndü

Vehip Paşanın da İstanbula Döneceği Söyleniyor

Eski Dahiliye Nazırı Mehmet Ali dün semplon ekspresile İstanbula gelmiştir.

1919 yılında Osmanlı İmparatorluğunda Dahiliye Nazırlığı vazifesini yapan Mehmet Ali istasyonda dostları ve ailesi efradı tarafından karşılanarak Kuzguncuktaki köşküne gitmiştir.

Osmanlı İmparatoru Nazırı muharririmize şunları söylemiştir:

— Büyük Kurtarıcı Mustafa Kemal Anadoluya gelince bütün valilere şifreli telgrafla tebligat yaparak kendisile beraber çalışmalarını ve onun reyi olmadan hiçbir iş yapmamalarını bildirmiştim. Bu hususta birçok muhaberelerim de vardır. İzmirin düşman tarafından işgali üzerine Nazırlıktan çekildim ve onda sonra siyasî hayatla meşgul olmadım.

Eski kumandanlardan Vehip (Paşa)nın da yakında İstanbula döneceği söylenmektedir.

—ooooo—

MAARİF

Jimnastik Muallimleri Bugün Toplanıyor

İstanbul Okullar Spor Bölgesi Başkanlığından:

Lise, Ticaret ve San'at okullarının 1939-1940 ders senesi spor faaliyetlerini idare edecek lik hey'etlerini intihap ve figüstürlerini tanzim etmek üzere, geçen sene spor faaliyetlerine iştirak eden okulların beden terbiyesi öğretmenlerinin 13/10/1939 Cuma günü saat 15 de Maarif Müdürlüğünde yapılacak toplantıya gelmelerini rica ederim.

Ekalliyet Mekteplerindeki Münhaller

İstanbul ekalliyet mektep müdürleri, mekteplerindeki münhalleri tespit ederek maarif müdürlüğüne bildirmişlerdir. Maarif müdürlüğü münhal kalan muallimliklere derhal tayinler yapacaktır.

—oo—

EKONOMİ

Tıbbî Müstahzarat

İktısat müdürlüğü, tıbbî müstahzerat yapan imalâthanelere gönderdiği bir tamimde, beynelmilel vaziyet dolayısile nerelerden tıbbî ecza tedarik ettiklerini, ve bu hususteki ihtiyaçlarını sormuştur.

İhtikâr Komisyonu Toplandı

Dün ihtikâr komisyonu Ticaret müdürlüğünde toplanmıştır. Dünkü toplantıda Ticaret Odası reisi Mithat Nemli, borsa komiseri Mahmut ta iştirak etmişlerdir.

Komisyon, banyo malzemesi, inşaat malzemesi satan ticarethane sahiplerini dinlemiştir. Tacirler, ithalâtın kendiliğinden tahdide tâbi olduğundan bahsederek fiatların zarurî olarak yükseldiğini ileri sürmüşlerdir.

Komisyon bu iddiaları tetkik etmektedir.

Kapalıçarşıda Cereyan Eden Bir Kalpazanlık

Mahkeme Suçluları Tevkif Etti

Palis dün adliyeye «sahte para sürmek» suçile Bekir ve Muhiddin isminde iki Karamürselliyi teslim etmiştir:

Bunlar dün sabah Kapalıçarşıda bir dükkâna giderek 5 liraya bir caket almak için pazarlıkta uyuşmuşlardır. Pazarlıktan sonra Muhiddin cebinden bir 5 liralık para fotoğrafisi çıkarak dükkâncıya ciddiyetle vermiş ve paketi alıp gitmek istemiştir.

Dükkâncı; bunun para olmayıp, paranın fotoğrafi olduğunu söyleyince Muhiddin fevkalâde kızmış ve:

— Sen bizi aptal yerine mi koyuyorsun!. Bu hakikî paradır ve biz de daha bunlardan bir çok var!...» diyerek ebinden 10 ve 5 liralık paraların fotoğraflarını çıkarıp göstermiştir!...

Dükkâncı da bu ısrar üzerine kendilerini polise vermiştir.

Maznunlardan Muhiddin polisteki ifadesinde bu paraları Karamürselde İsmail kaptan isminde birinden aldığını söylemiş ve mumaileyhin para imal ettiğini de iddia etmiştir!...

Fakat mahkemede bu iddiayı tazyik neticesinde ileri sürdüğünü söylemiştir!...

Bekir de: — «Biz henüz Karamürselden geldik.

Mustafa kaptan «plâk al» diye Muhiddine filvâki 25 lira verdi. Fakat paraları ben görmedim!» Demiştir.

Geçenlerde bu kabil bir iki vaka daha olduğundan neticede hâkim Muhiddin hakkında tevkif kararı vermiştir!... Bekir de fotoğraflı ikametgâh senedine rapten serbest bırakılmıştır.

—o—

MÜTEFERRİK

Yugoslavya Konsolosluğu

Yugoslavya konsolosluğu Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 471 numaralı Sabur Sami Apartımanına nakletmiştir. Konsolosluk büroları nakil münasebetile ayın 14 üncü cumartesi günü kapalıdır.

SORUYORUZ!

Çürük Çoraplar

Üsküdarda İhsaniyede oturan okuyucumuz Kâmil yazıyor:

«— İstanbulda Bahçekapıdaki sıra tuhafiyecilerin birinden iki çift erkek çorabı aldım. Üzerinde Frenkçe damga vardı. Çorabı iyi diye oldukça da pahalıya aldım. Fakat iki gün giymek nasip olmadı. Acaba bu çurapların yerli veyahut yabancı olduğunu, pahalı veyahut ucuz olduğunu kontrol eden bir müessese yok mu?»

Okuyucumuzun bu haklı dileği karşısında biz de ayni suali

Soruyoruz!

Kaptan Ve Makinist Cemiyeti

Yeniden İdare Heyeti Kurulmasına Çalışılıyor

Denizyollarına mensup olan kaptan ve çarhçıların istifa mecburiyetinde kalmaları yüzünden âza adedi elliye kadar inen kaptan ve makinistler cemiyetinin vaziyeti ne olacağı belli değildir.

Yalnız geri kalan âzalar adetleri az olmasına rağmen cemiyeti her şeye rağmen devam ettirmeğe karar vermiş bulunmaktadırlar. Bunlar, hususî müessese - lerde çalışan bütün deniz adamlarile temaslar yapmakta ve cemiyet âzasını toplantıya çağırarak yeni bir idare heyeti seçerek cemiyeti idameye uğraşmaktadırlar.

Kaptan ve makinistler cemiyeti şimdiye kadar birçok denizcilere yardımlar yapmıştır.

Yakında yeni idare heyeti seçilmesi için alâkadarlardan müsaade istenecektir.

—oo—

ADLİYE

30,000 Liralık İhtilas

Eminönü Malmüdürlüğünde bir ihtilâs meydana çıkarıldığını yazmıştık.

Bu hususi tahkikata devam eden sorgu hâkimliği malmüdürlük muhasebe mutemedi Kâzımı dün de sorguya çekmiştir.

Evvelâ ihtilâsın «4000» liradan ibaret olduğu zannolunmuşsa da tahkikat, öğrendiğimize göre bunun «30» bin lirayı bulduğunu meydana çıkarmıştır.

Maznun Kâzım bu paraların bir kısmının ihtilâs edildiğini itiraf etmiştir.

—oo—

MÜNAKALE

Bükreş - İstanbul Hava Hattı

İstanbul ile Bükreş arasında hava seferleri yapan Lares isimli Romanya şirketi evvelki günden itibaren seferleri tatil etmiştir.

Dün Gelen Eşya

Dün İtalyan bandıralı Moskorus vapurile elektrik malzemesi, pamuk ve yünlü mensucat, sun'i kumaş ve deriler, fotoğraf malzemesi, eczayı tıbbiye, sellüloit, Sovyet bandıralı Svanetya vapurile boynuz, tırnak, at kılı ve Romanya bandıralı Aitus vapurile de demir boru, kalörifer malzemesi gelmiştir.

—oo—

LİMAN

Galata Yolcu Salonu

Münakale Vekâleti inşaatı, bir türlü bitirilemiyen Galata yolcu salonunun bir an evvel tamamlanması hususunda limanlar işletmesi umum müdürlüğüne yeniden emir vermiştir. Bunun üzerine dün umum müdür Rauf Manyas'ın başkanlığında mühendis ve mimarların iştirakile geç vakitlere kadar süren bir toplantı yapılmış ve yeni tedbirler alınmıştır.

—oo—

Kadın Yüzünden

Kasımpaşada oturan Hasan ötedenberi bir kadın meselesinden arası açık bulunan Celili bıçakla muhtelif yerlerinden yaralamıştır.

Mein Kampf "KAVGAM,,

Yazan:
Alman Devlet Reisi: ADOLF HİTLER
Tefrika: 13

Partimizin Gayesi Almanyayı İçinden Kemiren Dertlerin Tedavisini Bulmak için Çalışmaktı

Mütevazi bir düşünce ile ben annelilere Maraton zaferini müjdelemek için nefes nefese koşan menzili maksuda ulaştıktan sonra can veren koşucuya benziyecektim. Çağdaşların zafer tacı kahramanın başına son nefesinde konur. Ancak 2 inci Fredrik Lüter, Vağner hissiyatlarında, büyük mücadelelerinin muzafferiyetine şahit oldular. Onlara gıpta ederim.

Harekete geçmek fırsatını gözlüyordum. Gottfried Federin kurslarına devam eden subaylar arasında bir yahudi dostu vardı. Bir gün onlar lehine idarei kelâm etti. Fena halde kızdım, söz istedim. Dinliyenlerin çoğu sözlerime hak verdiler. Bir kaç gün sonra Münih alaylarından birine ahlâk hocası tayin edildim.

O aralık disiplin pek yerinde değildi. Bir kere disiplini yeniden kurmak ve erlerin Alman gibi, vatanperver gibi düşündürüp konuşturmağa sevketmek lâzımdı.

Ben yerimi bulmuştum. Erlere nutuklar veriyordum. Böylelikle binlerce arkadaşın ruhunda milliyet hislerini yeniden canlandırdım. Onlar benim kumanda ettiğim ilk ordunun bölüklerini teşkil ettiler.

Bir gün âmirlerimden bir emir aldım. Yeni bir siyasî teşekkülün toplantısına gitmem için emir veriliyordu. Bu yeni teşekkülün adı «Alman amele partisi» idi.

Gösterilen yere gittim. Burası birahane idi, Münihin fakir sınıfından yirmi yirmi beş kişi toplanmıştı.

İlk intibaım ne iyi idi ne de kötü. Bu grup ta her grup gibi idi. Mevcut partilere itimat etmiyenler yeni bir parti kurmak sevdasına düşüyorlardı. Her gün yeni bir cemiyet dağıtılıyordu. Küçük bir gruptan büyük bir parti doğurtmak ve bir hareket yapmak için lâzım gelen şeyleri bilmiyenlerin elinde gruplar çok sürmüyor, dağılıyordu.

İki saat sonra, «Alman Amele Partisi» nin de ölüme mahkûm olacağına kanaat getirdim. Bundan başka bir istikbale lâyik değildi. Buna memnun oldum ve birahaneden çıkmağa hazırlandım.

Bu sırada Feder de nutkunu bitirmişti. Ondan sonra bir profesör kalktı, Federin noktai nazarlarını cürütecek mütalealar yürüttü. Feder cevap verdi ve hak kazandı.

Ben birahaneden çıkamadım.

Profesör birdenbire yerinden fırladı: Lâfı bırakıp harekete geçelim dedi. Partimizin şiarı mücadele olmalıdır, bu mücadele neticesi Bavyera ile Prusya ayrılırlar.

Bu zat bu şartla Avusturyanın Bavyeraya bağlanacağını ve sulhün temin edileceğini iddia ediyordu. Böyle bir kaç saçma sapan lâf daha ettikten sonra dayanamadım, söz aldım ve bu bilgiç zata kendi noktai nazarımı öğrettim.

Ben daha sözlerimi bitirmeden, süt dökmüş kedi gibi çıkıp gitti, dinliyenlerim de şaşakaldılar...

İzin isteyip giderken biri arkamdan koştu, kendini tanıttı, sonra elime bir broşür verdi ve okumamı rica etti.

Kitabın adı: «siyasî uyanışım» idi.

Müellif, evvelâ Marksist ve sendikalist propagandasına kapıldıktan sonra, nasıl tam bir Alman olduğunu anlatıyordu.

Bu bana Viyanadaki tecrübelerimi hatırlattı, alâkadar oldum.

Bir hafta geçmedi, bir mektubu aldım ve hayretle okudum. Alman amele partisi beni âza yazmış, önümüzdeki çarşamba günü yapılacak idare heyeti toplantısına davet ediyordu.

(Arkası var)

Dış Politika

Harbi, Umumîleştirme Hazırlığı

Nüfusunun yekûnu 4 milyonu geçmiyen, tarihin kaydeylemediği devrelerde Asyadan hicret etmiş Türk kabilelerinden olduğu anlaşılan, İsveç ve Rusya idarelerinde yaşamakla beraber, istiklâl hayatını dahi geçirmiş görmüş bulunan Finlandiya cumhuriyeti, umumi harpten sonra geçen 21 yıldanberi müstakil bir devlettir. İsveç hâkimiyetinde bulunduğu geçmiş asırlarda Hristiyanlaştırılan bu küçük, bugünkü müstakil millet, Baltık denizindeki hâkimiyetile alâkadar iki büyük devletin, Sovyetlerle, Almanyanın nüfuzlarına tâbi olmak mecburiyeti ile karşılaşmıştır.

Nazi Almanya hükûmeti, yaptığı anlaşmalar neticesi, Baltık havzasında ve Lehistanda 1914 umumi harbinden evvelki Rusya hudutlarına dahil araziyi ve mıntakaları, şimdilik tamamen malûm olmıyan tavizât karşılığı Sovyetlere terkeylemiştir. Bu cihet, kat'îdir.

Lehistandaki hissesini işgal eden, Letonya ve Estonya ile son anlaşmaları yapan ve bu memleketleri nüfuzu altına sokmağa muvaffak olan Sovyetler, Finlandiya ile de ayni tarzda anlaşmak üzere, Moskovaya gelen bu küçük cumhuriyetin murahhasile müzakereye başlamıştır. Anlaşacaklar mı? Belli değil. İngiltere ve Fransa kaynaklarından gelen haberler doğruysa, Finlandiya hükûmeti, Sovyet nüfuzunu kabule değil, mukavemete, mücadeleye karar vermiş, hazırlıklara dahi başlamıştır.

Sovyet ve komünizm tehlikesinin büyüdüğünü, yayılma, istilâ sahasını genişleteceğini muhtelif vesilelerle tekrarlıyarak, Amerika Birleşik hükûmetlerini, Japonyayı, İtalyayı, sonra da Avrupadaki bütün küçük hükûmetleri, Almanya ile birlikte komünizm tehlikesini tekrarlıyarak, dehşet, korku vererek, Sovyetler aleyhine kendilerinin mücadele saflarında bugün mânen, yarın filen, İngiltere ve Fransa hükûmetlerinin birleştirmeğe, toplamağa olanca gayretlerile çalıştıkları görülmektedir.

İngilterenin dominyonları nazırlarının, mümessillerinin yakında Londrada yapacakları toplantıda konuşulacak meselelerden en mühimmi - nin, bugünkü şeraite göre tasarlanan Ehlisalip seferi olacağı da söylenebilir.

İngiltere ve sonra Fransa hükûmetleri bu hareketlerinde muvaffak olabilecekler mi?

Filhakika, Romada, Tokyoda, Vaşingtonda yine İngiltere ve Fransa kaynaklarının bildirdikleri bazı hareketler vardır. Bu kabil hareketler, Avrupadaki küçük devletlerin muhtelif mıntakalardaki grupları arasında dahi mevcuttur. Londra ve Paris hükûmetlerinin bu plânları, gayeleri müsbet neticeler verirse, mukabil taraf, bilhassa Sovyetlerin dahi, hasımlarının halk kitlelerini tahrik plânını tatbika başlıyacakları kuvvetli bir ihtimal ile söylenebilir. Bu takdirde şimdiki nisbeten mevzii harbin, milletler arası umumi, geniş bir hercümerce inkılâp etmesini beklemek icap eder.

Bitaraf büyük ve küçük devletler, çok mühim içtimai ve siyasî, geniş, şümullü hâdiseler, hareketler karşısında dikkatli, dürendiş, tehlikeli cereyanlara, maceralara atılmamak gayesile müteyakkız bir halde bulunmaktadırlar.

HAMİT NURİ IRMAK

EDEBİ ROMAN: 43

Karlı Bir Kış Sabahı

Selâmi İzzet - Mefharet Ersin

Genç adam bütün bunları düşünürken Pakizenin yakında kendisine kapı bitişik komşu olacağını hatırladı, derin bir nefes alarak sakin bir sesle mırıldandı:

— O halde sonbaharda köşke büsbütün yerleşeceğiniz günü dört gözle bekliyeceğim Pakize.

Genç kadın, heyecanını belli etmemeğe çalışarak, hafif bir gülümseyişle başını eğdi:

— Ben de!..

Galibin içine şimdiden acısı çökmüştü. Pakize gittikten sonra çiftlikte yine eski mahdut, yeknasak hayat başlıyacaktı. Yusuf amcanın her zamanki nüktedi hikâyeleri, konukomşunun dedikoduları, Peymanın bitip tükenmek bilmiyen iktısat projeleri ve nasihatleri günün belli başlı heyecanlarını teşkil edecekti. Halbuki o yaşamak istiyen, kelimenin tam mânasile yaşamak, zevk, heyecan, faaliyet dolu bir hayat geçirmek ihtiyacında olan bir adamdı. Pakizenin mevcudiyeti onun bu ihtiyacına cevap vermiş, onun o mahdut ve yeknasak günlerinin en büyük boşluğunu doldurmuştu. Şimdi o çekilip gittikten sonra kendi hali ne olacak, o eski tatsız tuzsuz hayata yeni baştan nasıl tahammül edebilecekti. Genç adam bunları düşünürken yan gözle Pakizeye baktı. Allahım, ne güzel, ne enfes bir kadındı. Böyle bir kadını tanımak, onunla birkaç saat yan yana oturmuş olmak bile bir insan için büyük bir saadet teşkil ederdi. Halbuki böyle bir kadınla sadece tanışmış olmakla kalmamış, onun kalbinde, ufak bile olsa, bir yer tutmağa muvaffak olmuştu. Bu da büyük talihti.

Dilbeste tavuklarla beraber yatıp horozlarla beraber kalkacak yaşa gelmişti. Çok kere gece yarısı bir yerde bir tıkırtı işitir, yahut burnuna mevhum yanık kokuları gelir, hemen yatağından fırlar, eline ufacık idare kandilini aldığı gibi evi tepeden tırnağa gezer, hizmetçiler bir yerde ateş bırakmışlar mı diye sobaları, ocakları muayene eder, her şeyin yolunda olduğuna kanaat getirdikten sonra odasına döner, yatağına girer, gönül rahatile tekrar derin bir uykuya dalardı.

Galiple Pakizenin davette oldukları gece de bermutat erkenden yanağına çekilmiş, bir aralık köşkün ağaçlıklı yolunda evvelâ bir araba gürültüsü, sonra amca kalın sesini işiterek hemen yerinden fırlayıp saate bakmış gece yarısına yarım saat kaldığını anlayınca, Galip, Pakize ve amcanın gittikleri gibi beraberce döndüklerini zannederek rahat ve müsterih tekrar tatlı uykusuna dalmıştı. Gece yarısından epey sonra, hiçbir sebep yokken, garip bir hisle yeniden uyanmış, yatağının içinde kalkıp oturarak etrafı dinlemeğe koyulmuştu. Onun içinde öyle bir his vardı ki, çiftlikte ne olursa böyle sakin, durgun, mehtaplı yaz gecelerinde olurdu. Galibin rahmetli anası, işte, tıpkı böyle bir gecede, kocasile Sultanın hayaletlerini aşağıki köşke girerlerken görmüştü. Haydi bunlara hayalet diyip geçilebilirdi, fakat işin bir de hakikat tarafı vardı. Böyle sıcak, mehtaplı geceler ötedenberi köşkün genç uşak ve hizmetçilerini de baştan çıkarmağa birebir gelirdi. Dilbeste onlardan kaç tanesini gece yarısı çamlıklarda sevişirken yakalamış, hemen pasaportlarını ellerine vererek defetmişti. Bütün bu vak'aların tafsilâtını bir anda gözünün önünden geçiren ihtiyar kâhya kadın romatizmalı bacaklarını uğuştura uğuştura yatağından tekrar kalktı, atkısını arkasına, küçücük kandilini eline alarak odadan çıktı, aşağı kata indi, aralık panjürlardan ön bahçeyi gözden geçirdi, hiçbir yerde çit bile yoktu. Sofayı geçip binanın arka tarafındaki odalardan birine girdi, balkon kapısını aralayıp arka bahçeyi, çamlığı araştırmağa başladı. Her tarafta incecik top oynuyordu. İhtiyar kadın tam kapıyı kapayıp çekilmek üzere iken birdenbire gözü tâ aşağıda, havuz başındaki küçük köşke gitti, ve bir anda olduğu yere yıkılacak gibi oldu. Kapının tokmağına sımsıkı sarılarak bir daha baktı, hayır hayır yanlış görmemişti. havuz başındaki küçük köşkün balkonunda erkek mi kadın mı belli olmayan iki kişi duruyordu. biraz sonra köşkün kapısı açıldı, bu iki insan yahut hayalet kapıdan içeri girerek gözden kayboldu.

Dilbeste, olduğu yerde donmuş kalmıştı. Gördüğü hayal mi, hakikat mi hâlâ bir türlü anlıyamamıştı. Şimdi ne yapacaktı? Galip Galibin kapısını vursa, ona haber verse iyi olacaktı amma bunu yapamazdı, küçük meleği gece yarısı uykusundan uyandırarak korkutmak maazallah tehlikeli bir şeydi. Hizmetçileri kaldırsa o da olacak iş değildi, bağıraşacak, çağıraşacak, korkudan titreşecek, bin bir türlü münasebetsizlik edeceklerdi. Acaba Yusuf Amcayı uyandırırsa nasıl olurdu? Evet, evet bu hepsinden daha muvafıktı. İhtiyar kadın hemen geri döndü, inliye hıflaya merdivenleri çıktı. Amcanın oda kapısının önüne geldi. Heyecandan, korkudan elleri titriyordu. Bütün cesaretini toplıyarak oda kapısını üstüste birkaç kere vurdu. Nihayet içeriden amcanın uykulu sesi işitildi:

— Kim o, ne var ne istiyorsunuz?

Dilbeste bir iki yutkundu:

— Benim, Yusuf amca, bir şey yok, biraz sizi görmek istiyorum.

(Arkası var)

ATATÜRK'ÜN SON GÜNLERİ

Yazan : Rahmi Yağız Tefrika : 56

Fissingen, Atatürke: "Kuvvetli Bünyenizin Yardımiyle Hastalığı Tedavî Edeceğiz„ Dedi.

Dolmabahçe önüne dönüldükten ve ilk kriz geçirildikten sonra Atatürkün hastalık seyrindeki normal şekille ve bunun tedavisile meşgul bulunduğu sıralarda bir sabah bu şişkinliğin vaziyeti ve sebebini M. Kemaldan sorması üzerine hâzik ve mütehassıs hekim tereddüt etmeksizin bunun su birikintisi olduğunu ve siroz hastalığının tabiî neticelerinden bulunduğunu söylemiş, Ebedî Şef o zamandan itibaren kabartının hakikî mahiyetini öğrenmişti.

O zamanlar Atatürk henüz mutlak istirahat halinde bulunmuyor, vücutça zâfiyetine rağmen arada, kendisini iyi bulduğu sıralarda yatın içinde dolaşmak, salona gelmek, maiyet halkı ile sohbetlere iştirak etmek enerjisini gösteriyordu.

Maamafih bu hâdiseden sonra, yani operatör M. Kemalin şişkinlik hakkında:

— Sirozun tabiî neticesidir, bir su toplanma vak'asından ibaret!

İhbarından sonra Atatürk bu suyun aldırılması keyfiyeti etrafında görüşme ve tetkiklere girişmiş, yine operatör M. Kemalin iddiasına nazaran Fissingen den suyun alınmasını men değil, bunu tasvip ve terviç etmişti. (1)

Yine o sırada, yani 938 haziranının nihayetinde ve temmuz iptidalarında suyun alınması için Ebedî Şefin müsait bir zamanda işe girişilmesini kararlaştırdıkları halde 10 temmuz pazar günü yapılan motör gezintisinden sonra başgösteren yeni hastalık, zatürrie başlangıcı bu işe başlanmasını bir müddet daha alıkoymuş, ve yatta 15 gün daha süren zatürrie nekahati devresinde ise zâfiyetin fevkalâde artması, sebebile suya dokunulmamış, bunun saraya dönüşte tetkik edilmek üzere daha müsait bir zamana terkedilmesi muvafık görülmüştü.

25 Temmuz akşamı saraya dönüş sırasında Atatürkün fevkalâde bir hal gösteren hakikatî, sarayda devam edilen tedavi şeklî ve sistemi ilk suyun alınmasını 938 İlkteşrinine kadar tehir etmişti.

Teşrinievvelin ilk günlerinde Ankaraya gitmek üzere şiddetli bir arzu izhar eden Ebedî Şef hekimlerin bu hususta reylerini sorduğu zaman yolculuğun ve sarsıntıların hastalığa yapacağı tesir ve inkişafa müsaadesi gözönüne alınmış, Atatürkün bünyece bu seyahate hiç te müsait bulunmadığı kendisine arzedilmişti.

Fakat Atatürk âdetâ Nostalgive müptelâ bir hal ve tavır içinde Ankaraya avdet etmek üzerezere şiddetli bir arzu izhar etmekte, hekimlerin seyahate cevaz vermemelerin mukabil istirahat salonunda bu yolculuğu yapmanın mümkün olduğunu ortaya koyarak bu mevzu üzerinde hekimlerile konuşmaktaydı.

Hattâ, yatağın motöre nakli için boyu ölçülmüş, böylece Ankaraya gitmek hususları dahi Ebedî Şef tarafından tetkik edilmişti.

Yine o günlerde Atatürk Ankaraya dönüş için hekimlerin ancak 4 metre yürümelerine hastalığın imkân verdiğini arzetmeleri üzerine, saraydaki kendi dairelerinden saray kadar olan mesafeyi tetkik ettiği, ve bir nokta etrafında meşgul bulunduğu da maiyet halkı tarafından bilinyordu.

İşte, teşrinievvelin ilk günleri böylece geçirilmekte, saraya-dönüşün tedavi üzerindeki iyi neticesi bünyede cüz'i salahla tezahür ederken Atatürk hekimlere artık suyun verdiği ıztırap tan kurtarılması için icap eden tedbirlerin alınmasını, su almak hususunda karar verilmesini istemişti.

(Arkası var)

(1) **Tefrikamızın nihayetinde müdavi hekimlerin beyanatı kısmında profesör operatör M. Kemal Öğenin verdiği izahatı arasında bu hususta müyyet şekli mevcuttur.** R. Y.

GÜNÜN TENKİTLERİ

Uykuyu Öldüren Avrupa

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

manevî hayatlarını altüst etti, milletlere rehberlik eden idealllerin değerini düşürdü, uhuvveti bir efsane haline koydu; artık gözüne uyku girmiyor.

Gün batıp ortalığa karanlık kanat gerince uğraşmaktan, didişmekten bitap düşüp gözlerini yummağa başlıyan Avrupanın kulaklarında gür bir ses çınlıyor, kral olduktan sonra Makbeti uyutmıyan ses:

— Uykuyu öldürdün Avrupa! Hayatın dolaşık safhalarını ipek bir yumak haline koyan uykuyu öldürdün. Avrupa uykuyu öldürdü. Avrupa artık uyumıyacak...

Bugünkü anarşi sürüp gitmiyecektir, bozulan müvazene düzelecektir; fakat bu gür ses kesilse, Avrupa biraz olsun uyusa, dinlense, kendine gelse... O zaman dünü biliyorum, bu günü görüyorum. dediği gibi yarın da şöyle olacağım diyebilecektir.

Avrupanın öldürdüğü uykuyu ba'subadelmevt sırrına eriştirecek kudreti bulmak lâzım. Bu kudret muhakkak ki harpte vardır, fakat acaba yalnız harpte mi vardır?..

Polonya Dirilecektir

(Baştarafı 1 inci sayfada)

görüşmelerden çok memnun görünmektedirler.

POLONYADAKİ ALMAN ZAYİATI

Paris, 12 (A.A.) — Zuich Arbeiterzeitung, Alman'ların Polonya'da uğradıkları zayiatın 91 bin maktül ile 85 bin yaralıya baliğ bulunduğunu yazmakta ve bu rakamların Alman müdafaa nezareti tarafından tesbit edilmiş olan erkam olduğunu ilâve etmektedir.

Bu gazete, 190 Alman tankının tahrip edilmiş ve 361 tankın da hasara uğratılmış olduğunu yazmakta ve netice olarak Almanların 421 tayyare kaybetmiş olduklarını ilâve eylemektedir.

LEH PETROLLERİ

Amsterdam, 12 (A.A.) — Telegraph gazetesinin iyi bir menbadan öğrendiğine göre Galiçyanın petrol mıntakaları tamamiyle Almanya tarafından işletilecektir.

Petrol sahaları, Alman teknisyenleri tarafından kontrol edilecek ve hâsılatı Almanya'ya ihraç olunacaktır.

Moskova, 12 (A.A.) — «Havas Ajansından:»

Garbî Beyaz Rusyada Bialovieza ormanında Sovyet müfrezeleri ile Polonya'lı zabit ve neferler arasında müsademeler devam etmektedir. Sovyetlerin harekâtına tayyareler de müzaheret ediyor.

Son Haberler

Çemberlaynin Dünkü Mühim Beyanatı

(Baş tarafı 1 inci sayfada

«Alman hükûmeti takip ettiği siyaset ve Almanyaya milyonlarca Çek ve Leh ilâve ederek, sözüne itimat edilemiyeceğini isbat etmiştir. Biz, bu tarz siyasete karşı ve Avrupada yeni bir sulh kurmak gayesile harbediyoruz. Bütün milletler de bu davada bizimle beraberdir.

«Bizim istediğimiz ve gayemiz sadece zafer değildir. Biz, dünyada daha iyi bir nizamın kurulmasını ve nesillerce devam ederek bir sulhün teessüs bulmasını istiyoruz.

«Şuna eminim ki, Almanya milleti de dahil olmak üzere, bütün milletler sulh istemektedir ve bu beşeriyet kültürünün inkişafı ve devamı için lâzımdır.

«Fakat mütemadi taarruzlariyle muahedelere karşı ifa ettiği daimi riayetsizlikleri ile, Avrupa sulhunu ihlâl eden Almanya hükûmetidir ve yalnız odur.»

Başvekil bundan sonra İngiliz ve Frasız hükûmetleri arasında bugünkü vaziyet ve takip olunacak hattı hareket hakkında da tam bir görüş birliği mevcut olduğunu, Fransız Başvekili M. Daladyenin evvelki akşam radyoda söylediği nutkun bu görüş birliğini isbat ettiğini söylemiş, iki hükûmet arasında sıkı temaslara devam edildiğini ve dün Londraya gelmiş olan yeni Leh hükûmet Hariciye Nazırı ile de bu hususta görüşüldüğünü ilâve etmiştir.

Mr. Çemberlayn, sulhun mümkün olup olmıyacağı bahsine geçerek yine sulha yapılan taarruzlardan bahsetmiş ve ezcümle şöyle demiştir:

«Hitler şimdiye kadar kendisine yapılan bütün sulh tekliflerini reddetmiştir. Binaenaleyh, bugünkü vaziyet onun taarruzları ile meydana gelmiş bulunuyor. Taarruzla başlayan şerait dahilinde sulh münkün değildir.

«Bir konferans toplıyarak, silâhları bırakmak hususunda anlaşarak, dünyanın refahı için, ebedî bir sulh tesis etmek mümkündür ve bu, Almanya istediği takdirde olabilir. Fakat Almanya sulh hususunda ciddî bir arzu beslediğini, bu arzusunda samimî olduğunu kat'î hareketlerle, fiilyatı ile taahhütlerine riayetle isbat etmelidir. Bundan sonra söz Almanyanındır.»

Başvekil nutkunu bu sözlerle ve Avam Kamarası azasının şiddetli alkışları arasında bitirmiştir.

İTALYANIN SULH TEKLİFİ

Roma, 12 (A.A. — Reuter ajansından:

Öğrenildiğine göre İtalyanın yeni Londra sefiri Bastianini, bugün Londraya hareket etmiştir.

Mumaileyh, bir muhtrayı hâmil bulunmaktadır. Bu muhtra, İtalyanın sulh tekliflerini ve beynelmilel bir konferansın içtimaa daveti hakkındaki noktai nazarlarını ihtiva etmektedir.

Daladyenin Akıllı, Uslu Cevabı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

en az inanılır adam olmuştur, ki zannederiz, bunu kendisi de itiraf eder. Yalnız biz bunu M. Hitler için büyük bir kusur ad ile kendisini her gün tahkir etmeğe akıl erdirenlerden değiliz. Çünkü nihayet Avrupa siyasetini ve garp politikacılarını, biraz olsun tetkik külfetine katlananlar pekâlâ tasdik ederler, ki Avrupanın kendisini bildi, bileli her zaman, her devirde fırsat buldukça küçük ve zayıf milletlere karşı tatbik ettiği siyaset hep böyle ahit şikenlikten, düzenbazlıktan ibarettir. Bunu isbat için tarihin sayfalarını karıştırıp maziden misaller aramak külfetine hacet yok. Şu mütarekeden sonra bugün medeniyet ve hürriyeti müdafaa iddiasında olanların yalnız bize karşı yaptıkları muameleleri bu sütunlarda kısaca sayacak olsak, o muameleleri idrak etmemiş olan gençlik büyük bir isyan ve gayiz hissile yerinden fırlar, idrak etmiş olan bizim nesil mensupları da o acı hatıralarla yüreğinin derin derin yeniden sızladığını duyar.

M. Hitlerin bugünkü tarzı hareketinde Avrupanın klâsik yetişmiş eski diplomatlarının hareketine nisbetle göze çarpan fark, Alman devlet reisinin daha sabırsız olmasından, lokmaları ikişer ikişer yutmasından, her işinde moda haline getirdiği (Yıldırım) usulünü tatbi', etmesinden ve yaptığı marifetleri karşısındakilerin hazmetmesine meydan bırakmamasından ibarettir. Bu kadar acele gidişin ise bütün dünyayı endişeye ve her milleti can korkusuna düşürmek gibi büyük bir mahzurundan başka, işleri, nihayet kendisinin de içinden çıkamıyacak kadar karıştırmak gibi de bir tehlikesi var. Nitekim Lehistan işini, on beş yirmi günde halletmek husundaki kararını behemehal tatbik hevesile Rusyayı da işe karıştırmasından hasıl olan neticeler bugünlerde birer birer kendini göstermeğe başlamıştır. Bu neticeler, vâkıa bugün için yalnız bir kaç küçük devlet ve milleti ortadan yok edivermek şekline inhisar edecek gibi görünüyor amma, yakın zamanda görüleceğinde hiç şüphe caiz olmıyan azim vukuat, Alman devlet reisi kendisine de, nihayet (acele işe şeytan karışır) meselinin hükmünü isbat etmiş olacaktır. İşte M. Daladye de nutkunda bilhassa bu cihetlere işaret ediyor. Bu hakikatlar meydanda iken (nasıl emniyet edelim, de sulh yapalım?) demek istiyor.

Maamafih Fransız Başvekili, meselâ (M. Hitler işbaşında kaldıkça kendisile sulh yapamayız) gibi her türlü ric'at hattını kesecek surette balâpervezane ve kat'î sözlerden hassaten içtinap etmiştir, ki bu da Fransızların hiç te istemiyerek girdikleri bu kanlı maceradan bir an evvel kurtulmak hususundaki samimi arzularından ileri gelmektedir.

Yalnız sulhu yapmak için bir tarafın samimi arzusu kifayet etmez. Bunun için bilhassa Almanyanın, vazeyetin kendisi için de çok tehlikeli bir mahiyet almak ihtimali olduğunu artık idrak etmesi ve M. Hitlerin müfritane iddia ve taleplerden vazgeçmesi şarttır. Bugün için ise, Alman devlet resinin böyle makul bir hattı harekete ric'at edeceğine dair alâmet yoktur. Şu halde karşılıklı irat edilmiş olan nutukların, şimdilik boş bir söz teatisinden ibaret kaldığını kabul etmek ve vukuatın inkişafına intizar etmek lâzım geliyor.

EBUZZİYAZADE
Velid

S. Rusya - Finlandiya Müzakereleri Başladı

Moskova, 12 (A.A. — Sovyetler le Finlandiyalılar arasındaki görüşmeler, saat 17 de Kremlin'de başlamıştır.

Finlandiya delegasyonu, Finlandiyanın Stokholm sefiri Passikivi ile Moskovadaki Finlandiya ataşemilleteri Albay Paasinen ve Finlandiya Hariciye Nezareti erkânından Nykopp'dan mürekkeptir.

★

Helsinki, 29 (A.A. — Hariciye Nezareti namına söz söylemeğe salâhiyettar olan bir zat, Moskova görüşmeleri hakkında bir nikbinlik hissi hüküm sürmekte olduğunu beyan etmiştir.

ŞEHİRLER BOŞALTILIYOR

Helsinki, 12 (A.A. — Finlandiya ajansı bildiriyor:

Helsinki'nin ihtiyatî olarak bugünveya yarın tahliyesi için emir verilmiştir.

AMERİKA MÜDAHALE EDECEK

Vaşington, 12 (A.A. — Finlandiya orta elçisi Hjalmar Procopo ile İsveç orta elçisi Bostrom'un Beyaz Sarayda kabulü hakkında diplomatik mahfeller tefsiratta bulunmamaktadırlar, Bununla beraber, Amerikanın Moskova hükûmeti nezdinde Finlandiya hakkında itidalle hareket etmesi için Skandinav memleketlerile muvazi bir teşebbüste bulunması mümkün görülmektedir.

AMERİKADAKİ KANAAT

Nev - York, 12 (A.A. — Vaşington'un resmî mehafili, Rusya ile Finlandiya arasında cereyan etmekte olan müzakerelere müteallik haberleri tetkik ettikten sonra Amerikanın diplomasi sahasındaki nüfuzunu Baltık mıntakasında sulhu muhafaza için istimal etmeğe âmâde olduğunu beyan etmektedirler.

Vaşington'un iyi malûmat almakla maruf olan mehafili, Finlandiyanın Rusyaya karşı mümkün olan her türlü fedakârlıkları yapacağını, ancak Estonya, Litvanya ve Letonya derecesinde ileri gitmiyeceğini beyan etmektedirler.

SOVYET METALİBATI

Stokholm, 12 (A.A. — Matbuatın aldığı haberlere göre, Rusya Finlandiyadan şu mutalebatta bulunacaktır:

1 — Kronştad civarındaki küçük adaların terki,

2 — Bir karşılıklı yardım paktı teatisi,

3 — Bir ekonomik paktı teatisi,

4 — Finlandiyada yerleşmiş Almanların tahliyesi.

LONDRADAKİ FİNLANDİYALILARA GÖRE

Lonrra, 12 (A.A. — Londrada bulunan Finlandiyalılar mehafili, memleketlerinin Sovyet Rusya ile müzakerede bulunmağa âmâde olmakla beraber bitaraflık siyasetine herhangi bir taarruzda bulunulmasına muhalefet ve bu kabilden her türlü teşebbüse mukavemet edeceğini beyan etmektedirler.

Ayni mehafil, Finlandiya ile Sovyet Rusya arasındaki ticarî müzakerelerin bir aydan fazla bir müddettenberi Moskovada devam etmekte olduğunu ilâve ediyorlar.

Tallin, 12 (A.A. — Sovyetlerle Estonyalılar arasında akdedilmiş olan mütemmim bir itilâfname, Oesel ve Dagoe adaları ile garp sahili üzerindeki arazi parçası da dahil olmak diğer muhtelif merkezlerde Sovyet kıtaatının ne suretle tevzi edileceğini tesbit etmektedir.

İtilâfname, bundan başka Tallin'in cenubudan iki tayyare meydanı inşa edileceğini derpiş etmektedir.

★

Tallin, 12 (A.A. — Üç Sovyet harp gemsii, buraya gelmiştr.

İSLÂM TARİHİNDE NİFAK VE HACCÂCI ZÂLİM

Yazan: Kemaleddin Şükrü Tefrika : 53

Bu Muazzam Kıtalin Üzerinde Ölüm Kadar Korkunç, Kara Bir Kuvvet Kanat Germişti

Emevîlerin senelerdenberi bütün debdebe ve tantanaları ile, bütün sefahat, cinayet ve rezaletleri ile hükümran oldukları Arabistan kıt'ası baştanbaşa kan deryası içinde yüzüyor...

İnsan kanından kıpkırmızı bir renge boyanmış «Zap» ve «Fırat» nehirleri bacaksız, kolsuz gövdeleri, kesik başları taşıya taşıya bitiremiyorlar...

Kûfe, Şam, Basra, Cezire, Musul, bütün Arabistan şehirlerinin sokakları öldürülmüş, parçalanmış insan cesetlerinden taşıyor..

Kâinat tarihinde kanlı akisler bırakan bu muazzam kıtalin üzerinde siyah... Sim siyah... Ölüm kadar korkunç ve siyah bir kuvvet kanat germiş...

Siyahlılar...

Tepeden tırnağa kadar siyahlar giymiş olan bu kuvvet, ellerinde yine simsiyoh bayrakları olduğu halde yüzbinlerce insanın üzerlerine saldırmışlar...

Arabistanın küçük bir kasabası olan (Sefitnec) te ilk defa olarak Ebâ Müslimi Horasanî elinde yükselen sivah bayrak Emevîleri devirmek ve yerine Abbasîleri çıkarmak için korkunç dalgalanmaları ile her tarafı kana boğmuştur.

Emevîlerin son Halifesi «Mervan» Zap nehri civarında bir avuç kalan asker ve taraftarları ile kendini ve saltanatını bu kara kuvvete karşı mezbuhane müdafaa ediyordu.

Mağlûbiyet, mukadderdi.

Mervanın ordusu bozulmuş ve son hükümdar kurtuluş çaresini nehrin üzerindeki köprüden kaçmakta ve köprüyü takip edenlerin ellerinden kurtulmak için yıkmakta bulmuştu.

Mervan şimdi yalnız hayatının endişesine düşmüştü.

Evvelâ Humusa, sonra Şama gitti. Buralarda da barınamıyacağını anlıyarak Filistine kaçtı. Fakat siyahlıların intikamından yine kurtulamadı. Filistinde saklanacak bir yer bulamıyan ve son ilticayı bir kilisede bulan İslâm Halifesi burada tutuldu ve katledildi.

Mervanın kesilen başı bir mızrağın ucuna takılmış, kan ve dehşet alemdarı kara bayrağın yanında bütün Arabistan şehirlerinde dolaştırılıyor, son Emevî hükümdarının bu feci âkibeti henüz siyahlılara inkiyat etmemiş bir kısım halkın intibah nazarına arzediliyordu.

Mervanın ölümü siyahlıların cür'etini artırmasına vesile oldu. Sokakları doldıran insan ölüleri köpeklere yedirildi.

Cesetlerin ayakları iple bağlanarak süründürüldü.

Bir an içinde koca Emevî saltanatı yok oluvermiş. Ve yine bir an içinde Abbasî Saltanatı kuruluvermişti...

Bu saltanatın ilk hükümdarı Ebûlâbbas Abdullah Seffahtır.

(Seffah) lâkabı çok kan dökerek saltanata geçtiğine işarettir.

Kara kuvvet, elde ettiği bu kanlı zaferle de hırsını tatmin etmedi.

(Tarih, yalnız Ebâ Müslimin katletmiş ve ettirmiş olduğu insanların adedini 600 bin olarak göstermekte ve Abdullah bin Alinin de buna yakın adam öldürdüğünü kaydeylemektedir).

Abbasîler, tamamen emellerine nail olduktan sonra da kıtale devam ettiler. Bu kıtalin en tüyler örpertici safhasına da Şam şehri sahne olmuştur.

Şam...

Akşam oluyor..

Güneş, bir vakitler ihtişam içinde yüzen Arabistanın bu şehri üzerine son hüzmelerini döküyor...

Her tarafta bariz bir faaliyet meşhut...

Abbasîlerin ilk Halifesinin amcası Abdullah bin Ali bu gece Şamda kazandıkları büyük saltanat zaferi şerefine bir ziyafet veriyor...

Bu ziyafete Benî Ümmiyelerden olup yakalandıktan sonra affedilmiş doksan zat ta davetli...

Şehrin büyük meydanına ipek cadırlar kurulmuş...

Meydanın ortasında bir direk...

Bu direğin üstünde de meş'alelerin sarı, titrek alevleri arasında bir bayrak... Siyah bir bayrak dalgalanıyor...

Ebâ Müslim Horasani'nin kara ve kanlı bayrağı...

Uzakta, ziyafet meydanına nazır ve hâkim bir tepede, üzerleri yine siyah örtülerle kapalı ve yanıbaşlarında birer meş'ale yanan garip «kümecikler» göze çarpmakta...

Bu kümeciklerden her birinin başında, tamamen siyahlara bürünmüş birer asker, ellerinde yalın kılıç, nöbet bekliyorlar.

Siyah örtülerin gizledikleri bu kümeciklerde acaba ne var-

Abdullah Bin Ali'nin Şam halkına bu gece zafer şerefine hazırladığı yeni bir eğlence mi?

Belki...

Güneş artık tamamen grup etmiş...

Koca meydanda hem geniş hem de uzun bir işret sofrası kurulmuş...

Davetliler yavaş yavaş gelmeğe başlıyorlar..

Bunlardan bir kısmı işret sofrasının başına geçerlerken Benî Ümmiyeye mensup doksan kişide kendileri için hazırlanmış ipekli cadırlarına sevkediliyorlar..

Meydanın etrafını, ziyafete davetli olmıyan fakat bu geceki büyük senliği seyre gelmiş çoluklu çocuklu Şam halkı sarmış...

Abdullah bin Ali, işret masasının başına geçmiş eğlenceye ve ziyafete başlamak işaretini vermek üzere...

Gecenin karanlığını hafifçe yırtan meş'alelerin sarı ziyaları altında serapa siyahlar giymiş bir gölge Abdullah bin Aliye yaklaşıyor. Ondan gizli bir emir aldıktan sonra karşıki tepeye, üzerleri siyah örtülerle kapalı gümeciklerin bulundukları tepeye doğru yürüyor.

(Arkası var3

Dağarcık

Yeni Bir Kristof Kolomb Lâzım!

Artık iyice anlaşılıyor ki şu koskoca dünya, üzerinde bulunanlara tamamile dar gelmeğe başladı..

Zaten bu dünyanın, insan oğullarına, eskiden de bir hayli dar geldiği zamanlar olmamış değildir. Lâkin, bu son dar geliş eskilere taş çıkaran cinsinden olmalı ki şimdi birçokları kendilerine sığacak, sığınacak, taşacak, taşınacak yeni yeni yerler arıyorlar.

Hey Kristof Kolomb, neredesin? Mezarından kalk ta şu hale bir bak ve hemen atla gemine, açık enginlere de, biz insan oğullarına, şu pek dar gelen dünyada sığacak sığınacak, taşacak, taşınacak yeni yeni kıt'alar, yeni yeni diyarlar keşfet!

Fakat diyeceksiniz ki:

— Kutupların bütün buzlu arazileri de dahil olduğu halde artık dünyamızda keşfolunmıyan kıt'a, meçhul diyar mı kaldı ki? Onun için Kristof Kolomb kalkıp ta ne yapacak sanki? Şu halde, bugün dünyanın, sıcak, orta, serin iklimli yerlerine bir türlü sığışamayıp biribirlerini yiyenler, buyursunlar Kutupların bomboş ve buzlu arazilerine!

İyi amma ben de size derim ki:

— Oralara kömür mü yetişir, odun mu, soba mı, kalorifer mi?

Öyleyse, yapılacak bir tek çare kalıyor, o da: Yepyeni bir Kristof Kolomb ortaya çıkmalı, bu dünyaya bir türlü sığamıyan, sığışamıyan bu günün insanlarına, balonlar ve tayyarelerle, gökyüzünde, henüz insan sesi duymamış, bomboş, geçgeniş ve içi ham maddelerle dolu kıt'alar keşfetmeli...

—Ne diyelim, o da olur inşallah!

OSMAN CEMAL KAYGILI

HAZRETİ MUHAMMET

Yazan: Ziya Şakir Tefrika : 57

Saraka, sık sık Mekkeye gidip geldiği için, gerek (Hazreti Muhammed) i ve gerek Ebûbekiri, derhal tanımıştı. Ve bir an zarfında kalbine doğan bir ilham ile, atının ayaklarının toprağa gömülmesini mânevî bir kuvvete atfederek:

— Yâ Muhammed-... Hiç şüphesiz ki, başıma gelen bu belâyı, senin Tanrın getirdi. Söyle ona. Atımı kurtarsın. Arkadan gelen atlıları savayım.

Diye, bağırmaya başladı.

Resulü Ekrem, yine ellerini semaya kaldırdı:

— Yârab!... Eğer sözünde sadık ise, onun atını kurtar.

Diye, dua etti... O anda, Sarakanın atı, şiddetle silkindi. A[illegible] yukarıdan çıkarıverdi

Saraka, atının kurtulduğunu görür görmez, Hazreti Peygambere yapmak istediği ihanete nedamet etti. Derhal Resulü Ekremin önüne gelip attan inerek:

— Yâ Muhammed!... Bana kanaat geldi ki, günün birinde senin dinin kuvvetlenecek ve her tarafa intişar edecektir... Ben, artık sana hiçbir fenalık yapmamaya ahdediyorum. Sen de bana, bir (Amanname) ver. Ben de, hiçbir müslümandan bir fenalık görmiyeyim.

Dedi.

Resulü Ekrem, Sarakanın bu arzusunu reddetmedi. Develerden birinin eğerinden koparılan el kadar bir bakır parçasının üzerine, (Amir) tarafından çarçabuk yazılan Amannameyi, Sarakaya verdi.

Saraka, derhal geri döndü. Kendisini takip eden atlılara rast geldi:

— Boş yere. atımı yormuşum... Her tarafı altüst ettim. (Muhammed) e benzer kimseye tesadüf edemedim.

Diyerek onları da geri çevirdi.

Ebûcehil, bu vak'ayı haber alır almaz, son dereçede hiddetlendi. Sarakayı, kendi kabilesi arasında rezil etmek için,

(Ey benî Medlic!... Sizin içinizde, Saraka adında bir hain vardır. O, sizi aldatıyor. Ve gizlice (Muhammed) e yardım ediyor. Gözünüzü açınız. Bu adama inanmayınız. O, sizin aranıza nifak ve tefrika sokacaktır. Sizin, izzet, şeref ve haysiyet âleminde kazanmış olduğunuz mevkii bozacak.. Sizi sefalet ve felâkete uğratacaktır.)

Diye, bir Hiciv söyledi.

Saraka, Ebûcehilin bu şiiri her tarafa yaydığını duyar duymaz, o da mukabeleye geçti:

(Yâ, Ebâ hakem (1)... Atımın ayaklarının nasıl yere battığını görseydin, sen de hayret eder-din. Ve, (Muhammed) in mucize sahibi bir Peygamber olduğuna derhal iman, eylerdin... Ben kaniim ki, onun Peygamberliği yakın bir zamanda en bâhir eserlerile sabit olacak, ve İslâmiyet, çok büyük bir kuvvet bulacaktır.)

Diye, Ebûcehile bir şiirle cevap verdi.

Resulü Ekrem ile sadık yol arkadaşları, böyle bir takım takibattan kurtulduktan sonra, artık Medineye yaklaşmışlardı.

Medinedeki Müslümanlar da büyük bir sabırsızlıkla Resulü Ekremi bekliyorlardı... Her sabah (Hurre) denilen yüksek mevkie çıkıyorlar, öğle sıcağı basıncıya kadar, gözlerini yollardan ayırmıyorlardı.

Bu heyecanlı bekleyiş, günlerce devam etti. Ve, Resulü Ekremin gecikmesi, ehli İslâma endişe vermekte idi... Bir gün yine beklemişler, fakat o günkü intizarın da boşa çıktığını görünce, artık meyus ve müteessir olarak şehre avdet etmişlerdi.

İşte bu sırada, tesadüfen evinin damında bulunan bir Yahudi;

— Ey Araplar... Ey Müslümanlar!... Beklediğiniz zat, işte geliyor.

Diye, bağırmaya başladı.

Yahudinin bu müjdesi, bir anda bütün Müslümanları ayaklandırdı. Herkes, büyük bir sevinç ile:

— Resulâllah, geliyor.

Diye, birbirlerine müjde vererek, şehirden çıkıp Mekke yoluna doğru koşmaya başladı.

O gün, (Rebiülevvel ayının 12 inci pazartesi) günü idi. Hava, tahammülfersa bir derecede sıcaktı. Resulü Ekrem ile yol arkadaşları, hararetin bu şiddetinden, fena halde bunalmışlardı.

Müslümanlar, biran evvel Resulü Ekreme kavuşmak için, bu boğucu sıcağa zerre kadar ehemmiyet vermiyorlar.. O kızgın kumlar ve cayır cayır yakan taşlar üzerinde, başaçık ve yalınayak koşuyorlardı.

İki taraf, Medineye pek yakın olan (Kubâ) mevkiinde karşılaştı... Burada, bütün müslümanlar, Resulü Ekremin ellerine sarıldılar. Tasvir edilmesi mümkün olmayan bir sevinç ile, hissiyatlarını söylemiye başladılar.

Resuü Ekrem, bu samimî istikbalden, çok mütehassis oldu. Büyük bir iman ile kendi etrafında toplanan bu halis müslümanlara, dua ve senalarla mukabelede bulundu.

Medineliler, Hazreti Peygamberi derhal şehre götürmek istediler. Halbuki bu mümkün değildi. Çünkü, günlerce devam eden o meşakkatli yolculuktan sonra, bugünkü dehşetli sıcak Resulü Ekrem ile yol arkadaşlarını o kadar yormuştu ki, tamamile bitkin bir hale gelmişlerdi.

Ayni zamanda, Resulü Ekrem, birdenbire şehre girmek istememişti. Birkaç gün Kubâ mevkiinde kalarak istirahat etmeyi tercih eylemişti.

(1) **Ebû Cehilin künyesi.**

Arkası var)

MİLLÎ PİYANGO

MİLLÎ PİYANGO İDARESİNDEN:

1 — Millî Piyango Biletleri **11.10.1939 tarihinden itibaren T. C. Ziraat Bankası Şube ve Ajanlarının bulunduğu mahallerde satışa çıkarılmıştır.**

2 — **Perakende olarak satmağa mecbur oldukları intikal planı biletleri için her bayie seyyanen yüzde 10 Komisyon verilmesi kararlaştırılmıştır.**

3 — **Millî Piyango bayii olmak için şeraiti anlamak ve bayilik ruhsatnamesi almak istiyenlerin hüviyetlerile sarih ticarethane adreslerini ve seyyar bayilik istiyenlerin ise hüviyet ve ikametgâh adreslerini gösterir bir dilekçe ve iki fotoğraf ile birlikte T. C. Ziraat Bankası Şube ve Ajanlarına müracaat etmeleri.**

Fotoğraf tahlilleri

Bize fotoğrafınızı gönderiniz kim olduğunuzu söyliyelim

VASFİ AZİMKAR (İstanbul)

Neş'eli bir tip Arkadaşları arasında daima hoşsahbetliği ile tanınmıştır. İyi kalblidir. Çalışkandır. İntizam hassası kuvvetlidir. Kuvvetli görüşe maliktir.

(İsmi okunamamıştır.)

Kendine güvenen bir tip. Başladığı her işte sonuna kadar ayni ciddiyetle çalışabilir. Herkes tarafından takdir edilmek ister. Sözlerinde ısrar etmeği çok sever.

Sual Cevap!

Ebüzziyazade Velid

AHMET KEMAL (Kadıköy)

— Ebüzziyazade Velid kimdir ve kaç yaşındadır?

— Ebüzziya Tevfik Türk matbaacılığına ve Türk ilim hayatına çok hizmet etmiş bir zattır. Siyasi muharririmiz Bay Velid de onun mahdumudur.

Bay Velid de Türk gazeteciliğine çok hizmet etmiş bilgili bir gazetecidir. Kendisi orta yaşlıdır.

YUSUF (İstanbul)

— En modern karyolalar ne biçimdedir?

— En modern karyolalar madeni borulardan yapılmıştır. Muhtelif şekilleri vardır.

ZİYA SAYSALTÜRK (Haydarpaşa lisesi)

— İleride bu imkânı elde ettiğimiz zaman arzunuzu is'af edeceğiz.

MUSTAFA CEMAL (Edirnekapı)

— Sokaklarda asılan büyük ilânlar var. Bunları nasıl asıyorlar. Kim asıyor, kim takıyor?

— İlânlara afiş derler. Bunları reklâm yapmak istiyenler, renkli renksiz hazırlar. Sonra belediyeye vergisini vererek astırırlar.

Okuyucu Mektupları

Kapalı — Ferme

Taksimde Sıraservilerde Osman Kâzım yazıyor:

«— Dün Beyoğlundan geçiyordum. Bir şirket kapısı üstünde bir ilân (Kapalı - Ferme) bu ne demektir? Bu şirket belki yabancı sermayeli bir şirket olabilir. Fakat Türk kaunnlarına göre teşekkül etmiş, müşterisi kâmilen Türk ve Türk İstabulda bir şirket olduğuna göre (Ferme) nin ne demek olduğunu anlıyamadım.»

TAYYARE PİYANGOSU

Dünkü Keşidede Kazanan Numaralar

40,000

LİRA KAZANAN NUMARA

10123

Bu numaranın son üç rakkamı ile nihayet bulanbiletler (1000) lira, yani onda bir hesabile (100) lira kazanmışlardır.

15,000

LİRA KAZANAN NUMARA

29463

Bu numaranın son üç rakkamı ile nihayet bulanbiletler (1000) lira, yani onda bir hesabile (100) lira kazanmışlardır.

3000 LİRA KAZANAN

3 6 4 3 5

1500 LİRA KAZANANLAR

34265 38649 23338 22365 29816

1000 LİRA KAZANANLAR

39613 14 14186 21084 36237
28750 5134 7108 35489 28483

200 LİRA KAZANANLAR

21127 13669 39362 38788 34974
26525 7088 14731 7455 29940
25093 5416 33370 25990 11105
35546 2493 30775 11381 32495
31917 12963 11282 8538 15826
10750 17162 26818 15970 30746
27237 24187

70 LİRA KAZANANLAR

9613 8367 35062 16514 1827
24403 14715 15789 16106 34840
32358 28999 30424 5967 20006
33438 12273 37563 2211 32259
8754 2440 12059 39655 8055
5214 38136 29138 36687 26201
7889 15497 25767 5472 39057
27404 35936 11720 26865 15478
11869 3564 28120 14127 27558
35955 10631 5024 13147 1172
6506 31415 33964 31956 11506
14827 24127 27225 5864 39366
17151 7091 7125 10090 2615
24125 6220 7536 4369 26604
24785 15011 26590 39700 38398
34555 38795 24213 2253 26824
39015 22997 4497 25398 21894

50 LİRA KAZANANLAR

31390 27421 15977 5483 35057
6188 30541 5419 21822 15611
12435 16801 5498 23674 19691
27394 6834 25034 7970 8083
20748 3004 38147 36564 22341
35608 3694 35608 30732 10429
30275 9602 27229 28121 15065
39961 35913 16654 32299 33734
36348 11516 31363 22373 36937
8278 35633 13561 20240 13511
29524 17888 19964 9007 4529
21608 224 11972 16679 29248
17943 27754 17936 8005 24290
15510 6147 39133 37035 7233
5712 1092 9666 225 1399
4898 35432 29545 32683 1781
20609 8359 16269 2779 8201
28777 23739 32992 4326 1415
28047 815 32769 27017 14786
13151 405 28029 7613 17561
29254 24997 22262 17838 20535
29553 13393 3335 637 24421
10755 30927 18142 37047 37703
22628 37380 9610 28018 7153
13675 30081 23964 22459 9671
8135 7495 7571 3392 2745
18077 33206 25943 17591 32886
15216 21982 29729 34382 6373
17788 24400 20862 31815 21807
11861 34970 2850 28921 38573
30311 26907 4313 34575 36717
27219 12262 32449 28895 30316
20316 28312 20570 38812 2045
11994 33730 30792 431 9404
11285 4216 1363 14116 2089
28417 9280 975 1741 8053
15744 8159 8120 11438 39441
25207 35657 30121 33130 37408

40 LİRA KAZANANLAR

39949 16544 29805 13692 5572
27849 31145 31315 969 3010
23344 717 17858 10066 13084
11919 3869 27803 33406 13717
11544 27488 31263 9383 119
16873 19711 5540 14828 28013
19227 1305 4253 21719 3781
756 13684 12872 2993 5635
511 40555 112 39058 2832
18254 12255 14001 9359 94
13997 37331 3334 4439 5559
16164 2237 33136 3968 2559
13877 12112 27207 24510 35972
16410 14376 22445 4481 4247
16813 18691 27144 5851 23615
30675 6292 34679 9292 9124
10449 17945 2912 33480 36406
30636 38947 8831 3076 32976
2540 16666 10071 27417 36128
23651 35675 2823 3989 2401
19668 2401 5755 21290 28007
31437 22969 18570 13978 4245
25083 746 19943 35770 27345
3910 2939 15813 1721 11611
16420 23172 11488 22539 33424
32588 33439 17801 28516 9221
24999 30695 4006 6558 17610

50000 Liralık Mükâfat

En son çekilen ve 100 kişi arasında taksim edilen 50 bin liralık mükâfatı aşağıdaki numaralar kazanmışlardır:

22024 35064 2441 30335 549
16182 12652 385 26081 39195
19670 11031 25302 18257 8122
32285 32081 38417 24323 30100
419 1351 19690 39588 10200
18866 25690 1059 29832 7255
1116 19775 25621 32411 18615
9075 12068 25197 11374 38093
28176 2873 390 11687 24980
2718 35322 35353 39010 37437
21967 13375 1481 35381 35085
6486 26015 38298 9620 17957
30303 33808 39799 11660 21674
5591 11904 14255 27756 31952

Şehir Tiyatrosu

TEPEBAŞI DRAM KISMINDA

13/10/939 Cuma günü akşamı Saat 20,30 da

ROMEO—JÜLYET

★

13/10/939 Cuma günü akşamı Saat 20,30 da

İKİ KERRE İKİ

Askerlik İşleri

ASKERLİĞE DAVET

Selimiye Tümen Askerlik Dairesinden:

1 — Mutat olduğu üzere 939 Teşrincelbinde Askerliklerini yapmayan jandarma ve bir buçuk senelik hizmete tâbi olanlardan gayrı sınıfa mensup 916 : 934 (dahil) doğumlu erat hizmeti muvazzafalarını yapmak üzere celp ve sevedileceklerdir.

2 — Deniz eratı için şubelerde toplanma günü 14/10/939 dur. Bedeli nakti 13/10/939 akşamına kadar alınacaktır.

Diğer sınıflara mensup olanların toplanma günü 25/10/939 dur. Bedeli nakti 24/10/939 akşamına kadar alınacaktır.

3 — Askerliklerini yapmıyan bu gibi mükellefler cezaya çarpılmamak için tayin edilen günde askerlik şubelerine müracaat etmelidirler.

İstanbul Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Sandığımız borçlularından Mehmedin Kadıköyünde Hasanpaşa mahallesinde yeni Kasrıali en yeni Bostan sokağındaki 5 N. lu bostan ve müştemilâtının gazetenizin 23/9/39 tarihli nüshasının 4 cü sahifesinin 5 inci sütununda çıkan 937/101 No. lu açık arttırma ilânında birinci arttırma tarihi 19/11/939 diye ilân edilmiştir.

Doğrusu 10/11/939 dur tashih olunur.

Emniyet Sandığı
(937/101/

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan:

Mahcuz olup satılmasına karar verilen maruken koltuk takımı, oda muşambası, halı, portmanto, 4 köşe masa, sandalye, 16/10/939 Pazartesi günü saat 10 dan 11 re kadar Beşiktaş Serencebey sokak 17,15 No. da satılacaktır. Taliplerin yevmü saat mezkûrda mahallinde hazır bulunacak satış memuruna müracaatları ilân olunur. (21061)

BORSA

ANKARA

12 - 10 - 939

1	Sterlin	5.24
100	Dolar	130.025
100	F. Frangi	2.96875
100	Liret	6.59125
100	İsviçre Fr.	29.20
100	Florin	69.13
100	Rayşmark	
100	Belga	21.765
100	Drahmi	0.97
100	Leva	1.5875
100	Çek Kronu	
100	Pezeta	13.1825
100	Zloti	
100	Pengü	28.28875
100	Ley	0.9525
100	Dinar	2.495

ESHAM ve TAHVİLAT

Ergani	15.59
1933 % 5 Hazine tahvili	15.—

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

Adalar Mal Müdürlüğünden:

Kazanç vergisi borcundan dolayı tahtı hacze alınmış olan Mavridi oğlu Lukaya ait Burgaz adasında Gökdemir aralığında 1 kapı numaralı evin 330/2790 hissesinin 16/10/939 Pazartesi günü saat 14 de kat'i ihalesinin yapılacağı ilân olunur. «8387»

TUZLA İçmeleri

15 Teşrinievvel akşamına kadar açık ve trenler işlemektedir.

Adalar Mal Müdürlüğünden:

Veraset vergisinden borçlu bulunan ölü Katerina veresesinden Siminaki Mihal ve Nikolatanın bu borcundan dolayı tahtı hacze alınmış olan Heybeliadada İsmet İnönü caddesinde Bülbül sokağında 83 sayılı arsanın tamamı 16/10/939 Pazartesi günü saat 14 de kat'i ihalesinin yapılacağı ilân olunur. «8385»

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden

1 — Keşif, şartname ve plânı mucibince idaremizin Paşabahçe müskirat fabrikasında mevcut yemekhanenin müdürlük binasına tahvili ve tadili işi 21/IX/939 tarihinde kapalı zarfla ihale edilemediğinden yeniden pazarlıkla eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 23755.84 lira muvakkat teminatı 1781.69 liradır.

III — Pazarlık 19/X/939 Perşembegünü saat 14 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün Levazım Şubesi veznesinden ve İzmir, Ankara Başmüdürlüklerinden 119 kuruş mukabilinde alınabilir.

V — İsteklilerin pazalık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. «8159»

Adalar Mal Müdürlüğünden:

Kazanç vergisinden borçlu bulunan İzmarağdanın bu borcundan dolayı komisyonca tahtı hacze alınmış olan Burgazadasında Mezarlık sokağında 1 kapı numaralı evin 16/1 hissesinin 16/10/939 Pazartesi günü saat 14 de kat'i ihalesinin yapılacağı ilân olurnur. (8386)

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden

23/1/939 tarihinde konvansiyonel katarile Avrupaya giden ve bilâhare avdet ettikten sonra, 30/5/939 da tekrar Avrupaya gidip 6/8/939 da avdet eden Ali Rıza oğlu Mustafa Şekip Yıldırımın Uzunköprü gümrüğünce kendisinden alınmış olan bir para işinin halli için on gün içinde İstanbul gümrükleri başmüdürlüğüne müracaat etmesi «8301»

İSTANBUL BELEDİYESİNDEN

Hadımköy - Terkos - Karaburun yolu şose tamiratı açık eksiltmeye konulmuştur. İhale 16/10/939 Pazartesi günü saat 14 de daimi encümende yapılacaktır. Muhammen bedeli 5000 lira 55 kuruş ve ilk teminatı 375 lira 4 kuruştur. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. Taliplerin buna benzer en az 3000 liralık iş yaptıklarına dair Nafıa Müdürlüğünden alacakları fenni ehliyet vesikaları ve ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimî encümende bulunmaları. (7803)

RADYO

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU —

T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kcs. 20 Kw
1639 m. 183 Kcs. 120 Kw

13 Üncü Teşrin Cuma

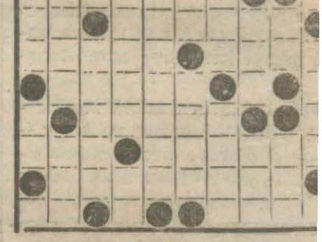
Saat 12.30 Program ve memleket saat ayarı. Saat 12.35 Ajans ve meteoroloji haberleri. Saat 12.50 Türk müziği (Pl.) Saat 13.30 - 14.00 Müzik karışık program - Pl.) Saat 18 Program. Saat 18.05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. Saat 18.25 Türk müziği (Fasıl heyeti). Saat 19.10 Konuşma (Hafta Spor Servisi). Saat 19.25 Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Fahire, Refersan. 1 — Okuyan: Semahat Odenses. 2 — Okuyan: Necmi Rıza hıskan. 3 — Okuan Safiye Tok. Saat 20.10 Temsil. Saat 21.10 Müzik (Radyo Orkestrası - Şef: Dr. Praetorius). Saat 22.00 Ajans, ziraesham - tahvilât, Kambiyo - Nukut Borsası (Fiat). Saat: 22.20 Müzik (Cazband - Pl.) Saat 23.25 - 23 Yarmki program ve kapanış.

Bulmaca

DÜNKÜ BULMACAMIZIN HALLEDİLMİŞ ŞEKLİ

BUGÜNKÜ BİLMECEMİZ

SOLDAN SAGA:

1 — Zaman - Bir vapur ismi. 2 — Para - Çok lâzım bir madde. 3 — Düşen. 4 — Beyaz - Alâkasız. 5 — Susan - Zaman. 6 — Boş zaman. 7 — Ayırmak. 8 — Rakam - Bir Belçika şehri. 9 — Kıymetli bir taş. 10 — Kırmızı - ... e kadar.

YUKARIDAN AŞAGI:

1 — Çorbada lâzım - Sual. 2 — Zaman - Kat - Dur. 3 — Emri hazır. 4 — Vücudümüzde bir yer. 4 — Bir harfi yok - Vilâyet. 5 — İlk harf olursa dikkatli. 6 — Duruş - Meşhur san'atkâr. 7 — Tamam - Meşhur müessesenin firması. 8 — Zamir - Ekleme. 9 — Terbiye - Oraya kadar - Bir nehir. 10 — Duvar - Sımek.

TAKVİM ve HAVA

13 BİRİNCİTEŞRİN 1939

CUMA

Hicri:	1358	Rumi:	13
10 uncu ay	Gün: 286	Eylûl:	3
Şaban:	29	Hızır:	16
Güneş:	6.09	Akşam:	17.3
Öğle:	12.00	Yatsı:	19.0
İkindi:	15.07	İmsak:	4.3

HAVA VAZİYETİ

Yeşilköy meteoroolji istasyonundan alınan malûmata nazaran, hyurdun Kocaeli, Trakya ve Ege lgelerinde çok bulutlu ve mevzi ğışlı. Orta Anadolunun garp kıslarında bulutlu, diğer bölgelerde mumiyetle açık geçmiş. Rüzgâr bütün bölgelerde şarki istikamet garbi bölgelerde orta, diğer yerle hafif, Ege denizinde kuvvetli es

AŞKIN HANÇERİ

Zabıta Romanı : 58

— Ben bu tebrike lâyık değilim, bilâkis Kosdon'u diri yakalamak isterdim, onun cesedini ne yapayım?

— Fakat bulunan cesedin Kosdon olduğu muhakkak değil mi?

— Orasını bilmem, çünkü ben değil, Delbiyak teşhis etti.

— Delbiyak mı?

— Evet, dahiliye hastahanesi mütehassısı! Bu işlerde kat'iyyen aldanmaz. Zaten ben harman yangınını işitir işitmez, bu işin içinde bir iş olduğunu sezmiştim. Lâkin harman yanıp bitmişti. Görüyorsunuz ki, mahallî zabıta ehemmiyetsiz gördüğü bazı hâdiseleri bana haber vermekte hata ediyor.

— Yani vaktinde haber alsaydınız, intihar mevzuubahs olmadığına kanim.

Derek Rikardo hayretle müfettişin yüzüne baktı:

— Gazetede böyle bir şey yazmıyordu. Yoksa bu sefer de Kosdon'u mu öldürdüler?

— Hayır, böyle bir ihtimal varit olabilir. Fakat doktor Dalbiyak'ın fikrince Kosdon'un ölümü bir kaza neticesinde ileri geldi. Daha doğrusunu söylemek lâzım gelirse, dumandan boğuldu. Kosdon herhalde elinde sigarası ile harmanda uyumuştu. Samanlar yavaş yavaş ateşaldı ve sonra alevler içindeki yığın birdenbire Kosdon'un üzerine yıkıldı, o da bu feci vaziyetten kendisini kurtaramadı.

— Ben oraya gittiğim zaman, harmanın büsbütün yanmış olduğunu gördüm. Kızgın külleri araştırdık. Evvelâ ateşten kıvrılmış bir tek ayakkabı bulduk. Ondan sonra da cesedi meydana çıkardık. Fakat cesedi teşhis etmeğe imkân yoktu. Çünkü kemiklerine kadar yanmıştı. Yalnız mühim bir delil elime geçti. O da son elinin küçük parmağındaki altın yüzük! Yüzüğü çıkardık, baktık, alt kısmında Kosdon ismi hâkkedilmişti. Kosdon hapishanede iken bir türlü parmağından çıkartmağa muvaffak olamadığımız yüzük... Yalnız bu delil vaziyeti aydınlatmağa kâfi idi. Fakat ben böyle teşhis işlerinde ihtisası olduğunu bildiğim doktor, Dalbiyak'ı da çağırttım. Vereceğim rapora salâhiyetli bir adamın kanaatini de eklemek lâzımdı. Şimdi Dalbiyak ta memnun, halk ta memnun!

Gidlay bunları söylerken öyle dü - şünceli görünüyordu ki, dikkatle yüzüne bakıyordu:

— Galiba, dedi, siz pek o kadar memnun değilsiniz.

— Benim noktai nazarıma göre, hâdise kapanmıştır. Öyle herkesin hasıl olmadı. Zararı yok. Fakat artık bundan sonra Pat'ta cinayet olmaz. Esas mesele budur.

Derek sanki bir aksi sada gibi cevap verdi:

— Artık Pat'ta cinayet olmıya - cak. Artık gece gündüz polisin de muhafazasından kurtulacağız. Hay Allah razı olsun!

Durdu ve ilâve etti:

— Artık Dusburi ile ben Kosdon'a şikâr olarak alıkonulmıyacağız. Zavallı Dusburi şimdi müsterih müsterih uyuyabilir.

Müfettiş bir kahkaha salıverdi:

— Yalnız, dedi, benim faaliyet plânımı kabul ederek buradan bir yere gitmediğinizden dolayı her ikinize de çok müteşekkirim. Şimdi siz de rahat uyuyabilirsiniz. Kasabanızda hayat eski sakin haline dönmüştür. Siz yarın Brandon konağına yerleşecek misiniz?

— Hemen şimdiden öyle bir fikrim yok. Evvelâ Şelzea'daki atelye - me gidip başını dinlendirmek istiyorum. Galiba Dusburi'nin de biraz tebdili havaya niyeti var.

— Bugün yarın her ikinizin de o - kındaki fikrinizi değiştereceğinize eminiz. O gün geldiği zaman, Brandon konağının kapılarını açarsınız. Rahat rahat oturursunuz. Oradaki bütün o güzel heykeller...

Derek müfettişin sözünü kesti:

— Emin olunuz, dedi ,ilk işim o heykelleri oradan kaldırmak olacak.

— Orasını siz bilirsiniz. Benim san'at zevkim sizinki kadar pek öyle mütekâmil değildir. Fakat Plat'a döndüğünüz zaman herhalde bir ziyafet vereceğinizi ümit ediyorum. Hattâ böyle bir ziyafete beni de davet ederseniz, doğrusu çok memnun kalırdım. Çünkü malûm ya, bu işte epeyce emeğimiz geçti. İsterseniz, bu ziyafeti matem müddeti olan altı ay geçsin de ondan sonra veriniz. Bilhassa beni de çağırmağı unutmayınız ha!..

— 29 —

HEYULÂ

Merl Detmar, gazetede nihayet Kosdon'un cesedinin bulunduğunu okuduğu zaman acaip hisler içinde kalmıştı. Bu gazeteyi masanın üzeriyar bir kadın oturmuş, örgü örüyordu. Bu ihtiyar kadın Merl'i gözbebeği kadar seven teyzesi Emili idi.

İhtiyar teyzenin iğneleri mütemadiyen işliyordu:

— Kızım, sen Rişar Kosdon'u hakikaten sevmiyorsun... Benim anladıma göre, sen farkında olmıyarak Doktor Haddon'u seviyorsun.

Genç kız gözlerini yanan ateşe dikti, sonra başını salladı·

— Hayır, dedi, öyle değil, öyle değil! Doktor Haddon hiçbir zaman bende Kosdon'un bıraktığı hisleri bırakmadı. Arada çok fark var. Kosdon yine Kosdon'dur. Hattâ doktor Haddon ile beraber bile olsa, kat'iyyen Plat'ta yaşamamağa karar verdim.

Tam o sırada dışarıdan bir motör sesi duyuldu. Az sonra bir otomobil kapının önünde durdu.

Meri ayağa kalktı ve birdenbire sarardı:

— Haddon geldi, dedi, halbuki teyzeciğim, ben şu dakika hiç onu görmek istemiyordum. Kendimde tuhaf bir iktidarsızlık hissediyorum.

Kapı açıldı ve doktor Haddon içeriye girdi: